

KW.1711.00029.2016	Opole, 12.12.2016 r.
PROTOKÓŁ KONTROLI NR 44/16	
Jednostka kontrolowana	Miejskie Centrum Świadczeń
Nazwa organu sprawującego nadzór	Prezydent Miasta Opola
Termin przeprowadzenia kontroli	Od 09.11.2016 r. do 02.12.2016 r.
Imię i nazwisko przeprowadzającego kontrolę oraz stanowisko	Tadeusz Lech - Główny specjalista Grzegorz Filipkowski - Specjalista
Przedmiot kontroli	Realizacja zadań gminy w zakresie świadczeń socjalnych
Okres objęty kontrolą	I – VIII 2016 r.
Imię i nazwisko kierownika kontrolowanej jednostki – stanowisko służbowe	Anna Radlak – Dyrektor
Wyjaśnień w czasie kontroli udzielali:	Anna Radlak – Dyrektor <i>(wyłączono na podstawie ustawy z dnia 10.05.2018 r. o ochronie danych osobowych t.j. Dz.U. z 2019 poz. 1781) – Z-ca Dyrektora</i> <i>(wyłączono na podstawie ustawy z dnia 10.05.2018 r. o ochronie danych osobowych t.j. Dz.U. z 2019 poz. 1781)– Kierownik Wydziału Dodatków Mieszkaniowych i Stypendiów</i>

I. Cel kontroli

Celem kontroli było zbadanie prawidłowości realizowania zadań gminy w Miejskim Centrum Świadczeń.

II. Podstawy prawne:

- 1) Ustawa o dodatkach mieszkaniowych (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 966 z późn. zm.),
- 2) Ustawa o systemie oświaty (tj. Dz. U. z 2015 poz. 2156 z późn. zm.),
- 3) Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 748 z późn. zm.)
- 4) Uchwała Rady Miasta Opola w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Opola nr XII/197/15 z dnia 25 czerwca 2015 r.,
- 5) Statut Miejskiego Centrum Świadczeń wprowadzony uchwałą Rady Miasta Opola nr XXIV/438/16 z dnia 24 marca 2016 r.,
- 6) Komunikat Prezesa ZUS z dnia 19 lutego 2016 r. w sprawie kwoty najniższej emerytury i renty, dodatku pielęgnacyjnego i dodatku dla sierot zupełnych oraz kwot maksymalnych zmniejszeń emerytur i rent (MP. 2016 poz. 168),
- 7) Zarządzenie Prezydenta Miasta Opola nr OR-I.0050.398.2011 z dnia 29 grudnia 2011 r.

III. Kryteria

A) Ustawa o dodatkach mieszkaniowych:

- 1) art. 2 ust. 1:

Dodatek mieszkaniowy, z zastrzeżeniem art. 7 ust. 3 i 4, przysługuje:

- 1) najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych;
 - 2) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych, do których przysługuje im spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego;
 - 3) osobom mieszkającym w lokalach mieszkalnych znajdujących się w budynkach stanowiących ich własność i właścicielom samodzielnych lokali mieszkalnych;
 - 4) innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem;
 - 5) osobom zajmującym lokal mieszkalny bez tytułu prawnego, oczekującym na przysługujący im lokal zamienny albo socjalny.
- 2) art. 3 ust. 1:

Dodatek mieszkaniowy przysługuje osobom, o których mowa w art. 2 ust. 1, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 8.

3) art. 7 ust. 1

Dodatek mieszkaniowy przyznaje, na wniosek osoby uprawnionej do dodatku mieszkaniowego, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji administracyjnej. Do wniosku dołącza się deklarację o dochodach gospodarstwa domowego za okres 3 miesięcy kalendarzowych poprzedzających dzień złożenia wniosku oraz inne niezbędne dokumenty.

B) Ustawa o systemie oświaty:

1) art. 90b ust. 1 i 2:

1. Uczniowi przysługuje prawo do pomocy materialnej ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa lub budżecie właściwej jednostki samorządu terytorialnego.
2. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

2) art. 90 c ust. 2:

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne;
- 2) zasilek szkolny.

3) art. 90n ust. 1 i 2 pkt 1:

W sprawach świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym wydaje się decyzje administracyjne.

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym są przyznawane na:

- 1) wniosek rodziców albo pełnoletniego ucznia.

4) art. 90d ust. 1:

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe, z zastrzeżeniem ust. 12.

C) Uchwała Rady Miasta Opola w sprawie regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Miasta Opola:

1) § 2 ust. 1 i 2:

Wysokość stypendium szkolnego jest uzależniona od zakwalifikowania do jednej z trzech grup dochodowych według następujących kryteriów:

- 1) I grupa dochodowa - miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia nie przekracza 50% kwoty, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej;
- 2) II grupa dochodowa - miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia wynosi ponad 50% a nie przekracza 75% kwoty, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej;
- 3) III grupa dochodowa - miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia wynosi ponad 75% a nie przekracza 100% kwoty, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej.

Miesięczna wysokość stypendium szkolnego dla poszczególnych grup dochodowych wynosi:

- 1) dla I grupy dochodowej - 80 % maksymalnej kwoty stypendium;
- 2) dla II grupy dochodowej - 70 % maksymalnej kwoty stypendium;
- 3) dla III grupy dochodowej - 60 % maksymalnej kwoty stypendium

2) § 1 ust. 4:

maksymalnej kwocie stypendium - należy przez to rozumieć 200 % kwoty zasiłku rodzinnego przypadającego na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia, określonej zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. jedn. Dz. U. z 2015 r., poz. 114

3) § 4:

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego składa się w Miejskim Centrum Świadczeń w Opolu.

D) Statut Miejskiego Centrum Świadczeń w Opolu:

Przedmiotem działalności MCS jest wykonywanie zadań w zakresie:

- 1) świadczeń rodzinnych,
- 2) świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- 3) dotatków mieszkaniowych,
- 4) działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych,
- 5) świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym,
- 6) dotatków energetycznych,
- 7) zasiłków dla opiekunów,
- 8) świadczeń wychowawczych.

Spośród wyżej wymienionych zadaniami gminnymi są świadczenia wymienione w pkt 3 i 5 tj. dodatki mieszkaniowe i świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

E) Ustawa o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych:

- 1) Kwota najniższej emerytury, z zastrzeżeniem art. 24a ust. 6, art. 54, art. 54a ust. 2 i art. 87, oraz renty rodzinnej wynosi 880,45 zł miesięcznie

F) Komunikat Prezesa ZUS

- 1) 2016 r. – od 1 marca 2016 r. kwota najniższej emerytury wynosi 882,56 zł miesięcznie.

G) Zarządzenie Prezydenta Miasta Opola nr OR-I.0050.398.2011:

Zatwierdzam maksymalną stawkę czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego w wysokości 5,11 zł.

IV. Metodyka przeprowadzenia kontroli

W zakresie dodatków mieszkaniowych

Kontrolą objęto wnioski o przyznanie dodatków mieszkaniowych, które wpłynęły pomiędzy styczniem a sierpniem 2016 r.

Badanie polegało na:

- 1) ustaleniu czy jednostka prawidłowo obliczyła wysokość dodatku, sprawdzając czy:

- prawidłowo ustalono: wysokość dochodów wnioskodawcy (za właściwy okres i we właściwej wysokości), wydatki na mieszkanie (sprawdzenie algorytmu obliczeń), powierzchnię normatywną, opłaty normatywne,
 - poprawnie obliczono ryczałt za opał,
 - przydzielono właściwy współczynnik procentowy służący do obliczenia wydatków na mieszkanie,
 - prawidłowo obliczono część świadczenia przeznaczoną na ryczałt na zakup opału,
 - wnioskodawca posiadał dochód który nie przekraczał 175% lub 125% najniższej emerytury oraz czy powierzchnia użytkowa zajmowanego mieszkania nie przekraczała 30% lub 50% powierzchni normatywnej,
 - kwota obliczonego dodatku mieszkaniowego przekroczyła 2% najniższej emerytury,
 - wszystkie obliczenia są poprawne,
- 2) ustaleniu czy sprawa została rozpatrzona w terminie określonym w art. 36 kpa,
- 3) ustaleniu czy jednostka zgodnie z prawem odmówiła przyznania dodatku mieszkaniowego lub wstrzymała jego wypłatę,
- 4) sprawdzeniu czy dodatek został przyznany na okres 6 miesięcy.

W zakresie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym

Stypendia Szkolne:

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą świadczeń rozpatrzonych w I półroczu 2016 r.

Badanie polegało na ustaleniu czy:

- sprawa została rozpatrzona w terminie określonym w art. 36 kpa,
- wystąpiła przesłanka o której mowa w art. 90d ust. 1 ustawy o systemie oświaty,
- prawidłowo ustalono kryterium dochodowe,
- prawidłowo ustalono dochód rodziny,
- prawidłowo ustalono okres przyznania i wysokość stypendium.

Zasiłki Szkolne:

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą świadczeń rozpatrzonych w I półroczu 2016 r.

Badanie polegało na ustaleniu czy:

- sprawa została rozpatrzona w terminie określonym w art. 36 kpa,
- czy wysokość świadczenia nie przekroczyła kwoty określonej w art. 90e ust. 3 ustawy o systemie oświaty,
- wnioskodawca udokumentował zdarzenie losowe,
- wnioskodawca złożył wniosek o pomoc w terminie 2 miesięcy od zajścia zdarzenia.

V. USTALENIA KONTROLI

Miejskie Centrum Świadczeń realizuje następujące zadania finansowane ze środków gminy: dodatki mieszkaniowe oraz świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym przeznaczonym na utrzymanie mieszkania lub domu. Wypłacany jest on zarządcy domu bądź właścicielowi domu jednorodzinnego. Przyznawany jest na okres 6 miesięcy,

Świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dzielą się na stypendia szkolne oraz zasiłki szkolne. Stypendium szkolne jest to świadczenie pieniężne dla ucznia znajdującego się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. Zasiłek szkolny jest świadczeniem pieniężnym przyznawanym uczniom, którzy znaleźli się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

W dniu 13 lipca 2016 r. w kancelarii Urzędu Miasta Opola złożono sprawozdanie kierowane do Wydziału Budżetu, Referatu Planowania Budżetu dotyczące wykonanych dochodów oraz zrealizowanych wydatkach w I półroczu 2016 r.

V1. W zakresie dodatków mieszkaniowych

Ze sprawozdania wynika że w pierwszym półroczu 2016 r. wypłacono 4.675 sztuk dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 986.874,35 zł. Decyzje wydawane są na 6 miesięcy, jedna decyzja to 6 wypłat (sztuk) dodatków mieszkaniowych.

Kontroli poddano 50 losowo wybranych spraw dotyczących przyznania bądź odmowy przyznania dodatku mieszkaniowego, tj. decyzje o nr: SDS.4000.00096-99;1050-1058;1063-1098.2016.MB. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wymienionym w *metodyce kontroli*.

Poniżej zaprezentowano algorytm obliczeń dla 5 wybranych dodatków mieszkaniowych:

Sprawa SDS.4000.01082.2016.MB

Powierzchnia rzeczywista: 39,07 m²

ilość osób w gosp.: 4

powierzchnia normatywna: dla 4 osób = 55 m²

dochody miesięcznie: 987,65 zł

wydatki na mieszkanie: 286,64 zł

wydatki na opał: 141,74 zł

współczynnik: 12%, dla rodziny 4 osobowej, gdy dochód nie przekracza 100% najniższej emerytury na osobę

obliczenie dodatku: $(286,64+141,74) - (12\%*987,65) = 428,38 - 118,52 = 309,86$

dodatek nie może przekroczyć: $(286,64+141,74) * 70\% = 299,87$

Sprawa SDS.4000.01066.2016.MB

Powierzchnia rzeczywista: 38,93 m²

ilość osób w gosp.: 1

powierzchnia normatywna: dla 1 osoby = 35 m²

dochody miesięcznie: 1148,53 zł

wydatki na mieszkanie: 187,86 zł

wydatki na opał: 103,22 zł

wydatki normatywne na mieszkanie (pow. rzeczywista > pow. normatywna): $187,86 : 38,93 * 35 = 168,90$

współczynnik: 15%, dla rodziny 1 osobowej, gdy dochód nie przekracza 150% najniższej emerytury na osobę

obliczenie dodatku: $(168,90+103,22) - (15\%*1148,53) = 272,12 - 172,28 = 99,84$

Sprawa SDS.4000.00096.2016.MB

Powierzchnia rzeczywista: 42,96 m²

ilość osób w gosp.: 3

powierzchnia normatywna: dla 3 osób = 45 m²

dochody miesięcznie: 2651,48 zł

dochód na osobę: 883,83

wydatki na mieszkanie: 271,02 zł

wydatki na opał: 151,47 zł

współczynnik: 15%, dla rodziny 3 osobowej, gdy dochód przekracza 100% najniższej emerytury na osobę

obliczenie dodatku: $(271,02+151,47) - (15\%*2651,48) = 422,49 - 397,72 = 24,77$

Sprawa SDS.4000.001075.2016.MB

Powierzchnia rzeczywista: 33,5 m²

ilość osób w gosp.: 1

powierzchnia normatywna: dla 1 osób = 35 m²

dochody miesięcznie: 1441,12 zł

wydatki na mieszkanie: 289,23 zł

wydatki na opał: 5,51 zł

współczynnik: 20%, dla rodziny 1 osobowej, gdy dochód przekracza 150% najniższej emerytury na osobę

obliczenie dodatku: $(289,23+5,51) - (20\%*1441,12) = 294,74 - 288,22 = 6,52$

Odmowa przyznania ponieważ kwota dodatku nie przekracza 2% najniższej emerytury.

Sprawa SDS.4000.01093.2016.MB

Powierzchnia rzeczywista: 37,84 m²

ilość osób w gosp.: 2

powierzchnia normatywna: dla 2 osób = 40 m²

dochody miesięcznie: 1063,16 zł

dochód na osobę: 531,58

wydatki na mieszkanie: 267,32 zł

wydatki na opał: 123,38 zł

współczynnik: 12%, dla rodziny 2 osobowej, gdy dochód nie przekracza 100% najniższej emerytury na osobę

obliczenie dodatku: (267,32+123,38) - (12%*1063,16) = 390,70 - 127,58 = 263,12

V2. W zakresie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym

Stypendia Szkolne

Ze sprawozdania wynika że w pierwszym półroczu 2016 r. wydano 752 decyzje przyznające stypendia szkolne. Wypłacono na ten cel 804.004,80 zł.

Kontroli poddano 50 losowo wybranych spraw dotyczących przyznania bądź odmowy przyznania stypendium szkolnego, tj. decyzje o nr: SDS.4011.00001-35;37-44;46-78.2016.LR.

W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie opisanym w *metodyce kontroli*.

Poniższa tabela przedstawia zbadane atrybuty:

lp.	nr sprawy	rozpatrzone w terminie?	czy wystąpiła przesłanka określona w art. 90d ust. 1?	liczba osób w rodzinie	kryterium dochodowe 514/os	dochód	obliczenia: dochód/ kryterium *100%	nr grupy	kwota w zależności od grupy (Uchwała RMO nr XII/197/15)
1	1-2	tak	tak,2	4	2056	2015,97	98%	3	188,8
2	3-4	tak	tak,2	3	1542	1469,5	95%	3	188,8
3	5	tak	tak,2	3	1542	1002,49	65%	2	212,4
4	6-7	tak	tak,2	4	2056	1500	73%	2	212,4
5	8-9	tak	tak,2	4	2056	2579,81	125%		Odmowa
6	10-11	tak	tak,2	5	2570	1651	64%	2	212,4
7	12	tak	tak	5	2570	1200	47%	1	188,8
8	13	tak	tak, 2	2	1028	435	42%	1	236
9	14	tak	Cofnięcie decyzji		0				
10	15-16	tak	Cofnięcie decyzji		0				
11	17-19	tak	tak	5	2570	1360,69	53%	2	165,2
12	20	tak	tak,2	3	1542	864,2	56%	2	212,4
13	21	tak	tak,2	4	2056	5169,17	251%		
14	22	tak	tak,2	1	514	500	97%	3	188,8
15	23	tak	tak,2	3	1542	877	57%	2	212,4
16	24	tak	tak,2	1	514	0	0%	1	236
17	25	tak	tak,2	2	1028	618	60%	2	212,4
18	26-28	tak	Cofnięcie decyzji		0				
19	29	tak	tak	3	1542	1668,49	108%		Odmowa
20	31-32	tak	tak2	3	1542	800	52%	2	212,4
21	30 i 33	tak	tak 2	3	1542	0	0%	1	236

22	34-35	tak	tak	3	1542	1499,36	97%	3	141,6
23	37	tak	tak	2	1028	303	29%	1	188,8
24	38-41	tak	Cofnięcie decyzji	6	3084	1817	59%	2	212,4
25	42	tak	tak	4	2056	1297,4	63%	2	165,2
26	43	tak	tak	4	2056	1297,4	63%	2	165,2
27	44	tak	tak	2	1028	1355,69	132%		Odmowa
28	46-47	tak	tak,2	3	1542	1302,67	84%	3	188,8
29	48	tak	tak	3	1542	437,85	28%	1	188,8
30	49	tak	tak,2	2	1028	0	0%	1	236
31	50	tak	tak,2	2	1028	0	0%	1	236
32	51	tak	tak,2	5	2570	3067,11	119%		Odmowa
33	52-53	tak	tak,2	5	2570	6850,11	267%		Odmowa
34	54	wniosek bez rozpatrzenia, wnioskodawca nie podał wszystkich danych							
35	55-57	tak	tak,2	5	2570	1850,82	72%	2	212,4
36	58-59	tak	tak,2	4	2056	1240	60%	2	212,4
37	60-62	tak	tak,2	4	2056	1400	68%	2	212,4
38	63	tak	tak,2	4	2056	1240	60%	2	212,4
39	64-65	tak	tak,2	3	1542	0	0%	1	236
40	66	tak	tak,2	3	1542	1658,69	108%		Odmowa
41	67	tak	TAK,2	2	1028	1136,11	111%		Odmowa
42	68	tak	tak,2	3	1542	781,76	51%	2	212,4
43	69	tak	tak,2	2	1028	600	58%	2	212,4
44	70	tak	tak,2	3	1542	1236	80%	3	188,8
45	71	tak	tak,2	2	1028	915,97	89%	3	188,8
46	72	tak	tak	3	1542	0	0%	1	188,8
47	73-74	tak	tak,2	4	2056	1200	58%	2	212,4
48	75	tak	tak	2	1028	860,84	84%	3	141,6
49	76	tak	tak,2	2	1028	758,5	74%	2	212,4
50	77-78	tak	tak,2	3	1542	400	26%	1	236

Zasiłki Szkolne

Ze sprawozdania wynika że w pierwszym półroczu 2016 r. wydano 21 decyzji przyznających zasiłki szkolne. Wyplacono na ten cel 12.390,00 zł.

Kontroli poddano 6 losowo wybranych spraw dotyczących przyznania bądź odmowy przyznania zasiłku szkolnego, tj. decyzje o nr: SDS.4010.00001-3;6-9;12-16.2016.MSK. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie opisanym w *metodyce kontroli*.

Poniższa tabela przedstawia wykonane czynności kontrolne:

lp.	nr decyzji	rozpatrzone w terminie?	wysokość świadczenia (≤590 zł)	udokumentowane zdarzenie?	czy upłynęły 2 m-ce od zdarzenia do wniosku o pomoc
1	1-2	tak	590	tak	nie
2	3	tak	590	tak	nie
3	6-8	tak	590	tak	nie
4	9	tak	590	tak	nie
5	12-13	tak	590	tak	nie
6	14-16	tak	590	tak	nie

VI. Pouczenie

Zgodnie z § 20 ust.1-2 Regulaminu Kontroli Urzędu Miasta Opola stanowiącego załącznik do zarządzenia nr OR.I-0120.1.77.2012 z dnia 25 maja 2012 r. dyrektor jednostki kontrolowanej ma prawo przedstawić umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia składane są w formie pisemnej w terminie 7 dni roboczych od dnia potwierdzenia odbioru protokołu.

Protokół niniejszy sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz obustronnie podpisany doręczono dyrektorowi kontrolowanej jednostki.

<p>Jednostka kontrolowana W dniu dzisiejszym otrzymałem/am egzemplarz protokołu. (podpisy)</p> <p>Data:</p>	<p>Zespół kontrolny (podpisy)</p> <p>Data:.....</p>
---	---